

Hari Slipičević

**KLJUČ
v
BESMRTNOSTI**

■ Laguna ■

Copyright © Hari Slipičević 2018
Copyright © ovog izdanja 2019, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

**KLJUČ
v
BESMRTNOSTI**

Usamljeni nebeski putnik stigao je na sredinu svog puta i stao da se odmori. Krupan i sjajan, kolosalnom pojavom je rasterivao tamu pustinjske noći koja je pretila da proguta nebesa. Bila je to posebna noć u godini i njegova oskudna odeća je bila okružena bleštavom aurom. Pun mesec blistao je jarkom svetlošću iznad obala večne reke. Vetar je podizao tanke zavese peska premeštajući milijarde zrna u večnoj pustinjskoj seobi. Tela noćnih grabljivaca pobuđena mesečinom klizila su u vodu. Njihovi pokreti bili su graciozni i preteći. Nil je dar bogova, kako za ljude, tako i za moćne kraljevske krokodile. Nil je i zla sudbina, za one koji se nađu na putu opasnih rečnih nemani dok traže plen.

Sjajno nebesko oko gledalo je mesto gde moćna reka menja smer. Široki zavoj na kojem je Nil dubok, zelen i brz okruživao je malu peščanu plažu na samoj uvali. Izdašna priroda večne reke ulila je svu lepotu stvaranja u idiličan komad obale koji je bleštao odražavajući svetlost mesečine.

Bio je to prizor iz sna. Fini pustinjski pesak, po hiljadu puta uglačan i prosejan u smenama istorijskih doba blistao

je poput pozornice načinjene od najsitnijeg nebeskog praha. Tamni krokodili, masivnih tela ležali su nepomično na maloj plaži i posmatrali vodu Nila. Hiljade vodenih bića jurilo je kroz svoje noćne rutine mreškajući površinu rečnog metropolisa. Kada bi mreškanje srebrnkaste površine bilo takvo da ga je mogla izazvati životinja dostojna da postane njihov plen, polaganim pokretima gmizavaca kliznuli bi u vodu. Meki trbuh i oklopljeni rep rečnih nemani ostavljali su dugačke vitičaste pruge na pesku.

Odjednom, krokodili su se ukipili u mestu. Mreškanja na vodi su prestala. Površina večne reke postala je glatka poput ogledala. Sve što diše u noći na obali Nila naćulilo je uši i zastalo u iščekivanju.

U daljini je nastajao veliki oblak prašine iz kojeg je dopirao potmulu zvuk. Svakom sekundom koja je prolazila sve jasnije se čuo topot kopita. Rzanje silno teranih konja pod teretom zloslutno je probijalo noć.

Četiri rasna vranca u trku vukla su dugačka teretna kola na kojima je bio pričvršćen drveni kavez dovoljno veliki da u njega stane nekoliko ljudi prosečnog rasta. No, mesečevi zraci su otkrivali samo jednu čovekoliku siluetu. Oružana posada je bila u žurbi. Vozač je nemilosrdno udarao bičem po oznojenim konjskim telesinama goneći životinje napred.

„Hijaaa!“

Vrancima su s usta padali komadi guste bele pene. Skladna tela vitkih gležnjeva odavala su plemenito poreklo. Premoreni konji su nastavljali da galopiraju. Ko god ih je vozio ignorisao je činjenicu da teranjem konja preko granice izdržljivosti životinji može pući srce. Rasni konji su bili manje važni od brzine koju njihove duge noge mogu postići pod udarima biča. Očigledno je bilo vrlo važno stići do odredišta u najkraćem roku.

Ljudi u kolima su nosili odeću egipatskih vojnika. Težak metal širokih mačeva zveckao je dok su kola jurila putem. Jedan vojnik u punoj ratnoj spremi sedeo je pored naoružanog vozača, a još dvojica iza njih. Odvojen od sveta debelim drvenim gredama, u kavezu je bio zatvorenik. Ne bilo kakav zatvorenik, sudeći po pratnji od četiri stražara pod punom ratnom spremom. Stajao je mirno oslanjajući svezane ruke na prednje grede drvenog zatvora. Kad bi se zaključivalo prema uspravnom držanju tela, činilo se da zatvorenik putuje bezbrižno. Kao da ga ne dotiču okolnosti u kojima se našao.

Poterani tutnjavom kopita, rzanjem konja i fijucima kožnog biča iznad konjskih telesa, krokodili su pojurili u vodu. Plaža je ostala pusta. Iz senovite pozadine na pesku su se pojavila stopala.

Kao da je iznikla niotkuda, krupna ljudska spodoba zakoračila je u svetlost.

Zapovedniku su stopala bila obućena u kožne sandale skupog kroja. Vojna toga koju je nosio bila je napravljena od posebnih materijala. Oko toge je bio omotan pojas sa zlatnom kopčom u obliku skarabeja. Bila je to odeća kakvu su nosili samo najviši vojni činovi. Prekaljeni i surovi, odabrani među najboljim egipatskim sinovima. Zapovednik je bio krupan i stasit sa širokim plećima prepletenim moćnim mišićima.

Krute linije oko stisnutih usana na šiljatom licu pravile su kratere uzdignute prema dva tamna, prazna oka. Pretećim pogledom gledao je prema kočiji koju su zatrčani vranici vukli prema mestu sastanka.

Kočijaš je zategao uzde dovikujući komande za zaustavljanje. Konji su počeli da usporavaju poprimajući gizdav kas. Iako iscrpljeni, rasni vranici su stupali nogama sve sporije dok nisu ušli u naučen tempo, visoko dižući kopita kao na

paradi. Kočija se zaustavila nekoliko metara od mesta gde je stajala imponantna figura zapovednika.

Vojnici su poskakali s kočije i bez reči kleknuli pred Zapovednikom. On nije skidao pogled s drvenog kaveza u kojem je gordo stajao neznanac. Za njega te noći ništa nije bilo važnije od onog što će uslediti. Imao je samo jedan zadatak i znao je da ga mora izvršiti.

Čovek u drvenom kavezu bio je veoma visokog rasta, obučen u jednostavnu belu halju. Zgodan i stasit, lepih crta lica, mirno je čekao ono što dolazi. Krupne oči sijale su blaženim pogledom. U njegovom izrazu lica bilo je nečeg umiljatog. Kao da ništa ne znači to što je zarobljenik, ponižen i vezan poput psa.

Zapovednikov duboki glas zagrmeo je zaparavši tišinu koja je obavila uvalu.

„Dovedite Ozirisa!“

Eho njegove naredbe razlio se po uvali odjeknuvši niz mirnu vodu večnog Nila.

Vojnici su otrčali do kaveza. Zasun je spao i drvena vrata otvorila su se škripeći. Dvojica su uhvatila Ozirisa pod ruke i vodila ga prema Zapovedniku. Druga dva vojnika isukala su mačeve. Vojnici su bili nervozni kao da vode ranjenu zver. Oziris je koračao mirnim koracima. Kad je stigao pred Zapovednika vojnici su počeli da ga udaraju.

Oziris se nije obazirao na udarce koji su pljuštali ništa više nego što bi čovek reagovao na udare kapi kiše o kožu. Na usnama mu je titrao mali smešak, a oči su i dalje bile mile i blage.

„Dosta! Odvežite ga!“, zagrmeo je Zapovednik. Prodorni glas, navikao da hiljade ljudi šalje u borbu, odjeknuo je nad vodom.

Oziris je dodirnuo članke pa spustio ruke pored tela. Činilo se kao da je u snu. Dane torture koji su iza njega prošao je ćutke i gordo. Kao da ga ništa s ovog sveta ne može ni pomeriti ni dodirnuti. Na njemu su se smenjivali najbolji majstori za ljudske patnje koji se mogu naći u čitavoj pustinji. Nebrojene batine i sprave za mučenje nisu dale nikakav rezultat. Njegov um je prožimala nesalomljiva snaga. Znao je da je stigao na kraj jednog puta. Ta misao ga je smirivala. Podigao je pogled ka nebu na kojem je goreo pun mesec. Usne su mu se opet pomerile u jedva primetnu naznaku smeška. Dobro je poznao tog nebeskog putnika i sve njegove moći.

„Govori gde je Knjiga!“, zagrmeo je Zapovednikov glas.

Oziris je samo ćutao i gledao prema mesecu kao da gleda u prijatelja koji ga dobro razume. Kao da su on i mesec bili povezani na način koji je nadilazio situaciju u kojoj se našao.

Zapovednik priđe Ozirisu s namerom da ga udari, ali zastade kao da se predomislio u poslednjem trenutku.

„Zadnji put te pitam! Gde je Knjiga mrtvih?“

Glas koji nije navikao da ostane bez odgovora i dalje je bio snažan, ali se ovaj put u Zapovednikovom tonu osetila izvesna nervoza. Pred njim nije bio običan čovek i u to je bio siguran.

Iščekivanje je još lebdelo na Zapovednikovom licu kada se Oziris lagano zaljuljao u mestu. Njegovi pokreti su bili meki, kao u transu. Njišući se, okrenuo je leđa Zapovedniku dok su mu se ruke polagano dizale do visine ramena. Levi Ozirisov dlan bio je okrenut prema zemlji, a desni uzdignut prema nebu. Glavu je nakrivio na desnu stranu i pogledao u nebo prema mesecu. Tihim glasom počeo je da ponavlja nerazumljive reči. Kao prizvan, na njega je pao snop snažne mesečine.

Ličio je na božanstvo.

Vojnici su ustuknuli iznenađeni neočekivanim prizorom. Čovek blagog pogleda, kojeg su malopre tukli, blistao je na mesečini njišući telo i mrmljajući zagonetnu molitvu. Zapovednik je nemo gledao Ozirisov ritual dok je u njemu rastao osećaj koji je naučio da suspregne u sebi u godinama vojnog treninga. Strah. Ovog puta, bio je to takav strah da ga nije mogao sakriti duboko pod odeću vojnika. Znao je za postojanje drevnih reči koje nije mogao da razume. Njegovo krupno telo ustuknulo je par koraka unazad. Prstima je dotakao zlatnog skarabeja na pasu. Morao je da se pribere i da prekine taj ritual. Brzo, dok je još mogao. Ako vojnici primete uznemirenost, niko ne zna šta će se desiti. Skupio je snagu i izdao naredbu:

„Dovedite konje!“

Zapovednikov glas je trgnuo vojnike zagledane u Ozirisa. Pogledali su se i otrčali do kočije da počnu razvezivati životinje.

Zapovednik se odmaknuo od Ozirisa čekajući da konji budu oslobođeni stega. Činilo mu se da vreme prolazi presporo. Svaka sekunda je donosila novu grašku znoja na njegovom vratu. *Uskoro će prestati*, pomislio je i stisnuo šake.

Na obasjanom delu plaže, gde se lomila večna reka, Oziris je bio ostavljen sam, duboko uronjen u svoj ritual. Njegovo telo pokriveno belom haljom blještalo je na mesečini i leluvalo se s ispruženim rukama, dok su se dlanovi okretali prema zemlji i prema nebu. Nakrivljena glava gledala je u mesec. Na umiljatom licu usne su se jedva primetno otvarale, izgovarajući drevne reči.

Zapovednik ga je nemo posmatrao. Kao da se između punog meseca i Ozirisa formirala magična veza. Sebi je nevoljno priznao: prizor je bio božanstven.

Potmuli topot kopita i rzanje oslobođenih konja koji su se približavali prenuli su ga iz misli. Konji su bili osedlani posebnim sedlima za koja su bili pričvršćeni snažni konopci. Stisnuo je oči i oštrim glasom izdao naredbu:

„Vežite ga!“

Vojnici su oborili Ozirisa na tlo. Ono što sledi videli su i previše puta, no nikada s ovakvim čovekom. Konji su okrenuti na četiri strane sveta. Svaki je vojnik u ruke uzeo kraj užeta i prišao zarobljeniku koji je ležao na pesku. Njegovo lice i dalje je imalo blažen izraz dok su mu vojnici pritiskali ruke i noge kolenima i počeli da ih vezuju.

Kad su užad dodirnula Ozirisa, priroda je odjednom podivljala. Drveće je počelo da se ljulja. Snažan pustinjski vetar digao se naprečac i zakovitlao pesak. Noćne ptice su zakričale zvucima upozorenja. Krokodili su počeli preteći da udaraju strašnim čeljustima i da puze prema plaži. Površina reke je počela da se nabire od jata uznemirenih riba. Obala Nila se probudila u punom besu. Kao da je i sam mesec zaurlao srebrnim zovom nebeskog svetla.

Vojnici su žurili da osiguraju čvorove na Ozirisovim udovima. Hvatala ih je panika. Uznemirena priroda besnela je oko njih. Nakon što su ruke i noge čoveka umiljatog lica bile vezane, odmakli su se i stali pored konja s uzdignutim dlanovima pored konjskih sapi. Uperili su pogled u Zapovednika čekajući naredbu.

Iako uznemiren, Zapovednik je držao pogled na Ozirisu. Njegov glas se probio kroz zvuke vetra i stotina noćnih ptica:

„Konje u galop!“

U tom trenutku vojničke ruke pljesnule su o konjske sapi. Vrancima su se dali u galop. Začuo se topot kopita i zvuk zatezanja konopca. Životinje su trčale sve brže. Potom je puklo.

Priroda je u trenutku utihnula. Vetar je stao naglo kako se i uskovitlao. Mesec je počeo da se gasi i za par trenutaka nestao je u potpunom pomračenju. Svetla noć pretvorila se u tamnu. Kao u grobu. Potpunu tišinu remetilo je samo njištanje uplašениh konja. Potom je i ono stalo.

Smrtna tišina i mrak nakon izvršenog čina uterivali su jezu u kosti vojnika. Drhtali su i zgleđali se, navikavajući oči na tamu.

Zapovednik je izdao poslednje komande glasom koji je bio tek nešto jači od šapata. U njegovom držanju više nije bilo vojničke samouverenosti. Žurio je kako bi njegovom zadatku došao kraj.

„Donesite sanduk! Stavite ostatke tela unutra i gurnite ga u Nil!“

„Šta čekate? Pokret!“

Teturajući po tami, četiri vojnika su dovukla sanduk s kola i natovarila ostatke Ozirisovog iskidanog tela. Poslednji komad onog što je nekada bio visoki ponositi Oziris stao je savršeno u sanduk. Kao da je bio napravljen po Ozirisovoj meri. Vojnici su napregli mišiće da ga dignu, ali nisu imali snage. Četiri odabrana vojnika bila su u stanju da podignu najkrupnijeg vola, ali sanduk se nije micao. Kao da je bio pun olova.

Živci su počeli da im popuštaju pod navalom suspregnutog straha. Nespretno su krenuli da vuku sanduk po peskovitom tlu prema Nilu. Duž putanje kuda je vučen, sanduk je ostavljao trag – finu pravilnu prugu u pesku. Nakon što su ga krajnjim naporima dogurali do reke, vojnici su zagazili do kolena u Nil i gurnuli sanduk nizvodno. Kako je sanduk ulazio u vodu, mesec je izlazio iz pomrčine, a svetlost se vraćala na uvalu.

Neočekivano lagano, sanduk je počeo da pluta. Išao je u pravcu meseca koji je ponovo bleštao punim sjajem. Činilo se kao da je nebeski putnik svu svoju svetlost usmerio baš prema tom plutajućem sanduku.

Nekoliko sati kasnije Zapovednik je stajao pred šatorom dovoljno velikim da primi dvadeset ljudi. Bilo je to komandno mesto gospodara njegove sudbine. Libio se da pođe prema ulazu oko kojeg su stajala dva stražara. Bili su goli do pasa o kojem su visile dugačke zakrivljene sablje. Mišići su im nabrekli od snage, a koža je bila tamna poput noći. Suv vetar nosio je zrna peska na uzavrelom vazduhu. Zapovednik je spustio belu maramu s nosa i duboko udahnuo. U njegovim ustima nije bilo ni traga pljuvačke. *Nema smisla odgađati*, pomislio je i klimnuo glavom dvojici stražara. Stražari raširiše teško šatorsko platno i on krenu unutra.

U šatoru ga je dočekaao rezak miris sumpora. Miris koji nastane kad neko zgazi purpurnog škorpiona. Po rubovima su bile naslagane amfore s uljem, drveni sanduci s metalnim novcem i komadi različitog oružja za mučenje. Šator je bio pregrađen tankim zavesama. Iza jedne od pregrada nazirao se kraljevski krevet na kojem su spavale četiri tamnolute konkubine. Zapovednik je nastavio da ide pravo prema proširenju na dnu šatora gde je stajao sto od čistog zlata. Ružan čovek psolikog lica, crvene kose i kože, obučen u crnu odoru, bio je naslonjen na sto, pritiskajući rukom svežanj papirusa. Primitivši Zapovednika, podigao je glavu i pogledao ga. Imao je olujne oči u kojima je sijao haos.

„Gospodaru Sete, sve je izvršeno prema Vašem nalogu.“

„Je li progovorio?“

„Ni reći.“

Set je seo u zlatnu stolicu ukrašenu ornamentima i čvrsto stisnuo usne.

„Znao sam da neće. Poslao sam i mnogo veštije od tebe da izvuku iz njega gde je Knjiga mrtvih. Prošao je mučenja zbog kakvih bi progovorio kamen. No on se samo smešio“, nastavio je tihim, besnim glasom, netremice gledajući Zapovednika. Crveno lice mu je zlovoljno sijalo.

„Je li mu skinut smešak s lica?“

„Jeste, gospodaru. Urađeno je tačno kako ste hteli.“

„Znaš šta sad sledi. Tvoj posao nije završen. Nećeš mirovati dok Knjiga mrtvih ne bude u mojim rukama. Ona je tu negde u provinciji. Osećam je. Mora da ju je sakrio u narodu. Oziris je bio previše slab na te budale. Voleo ih je. I oni su voleli njega, a sada mu čuvaju Knjigu. Uzmi svoje ljude i prevrni čitavu provinciju naglavačke. Idi od kuće do kuće. Pitaj, preturi, pobij, zapali! Pokupi tu gamad za pete, digni ih i tresi dok iz njih ne ispadne Knjiga mrtvih.“

Zapovednik je nemo stajao slušajući Setove naredbe. Prožimala ga je jeza od krvavog posla koji ga je čekao. Lice mu je bilo bezlično. Sklopio je oči i prihvatio svoju sudbinu: „Razumem, gospodaru.“

Set ga je otpustio pokretom glave. Nakon što je Zapovednik izašao, Set je spustio glavu i za trenutak zamišljeno gledao u svoje ruke. Skrenuo je pogled i vratio se svežnju papirusa na stolu. Pored njegovih nogu puzao je purpurni škorpion.

Čovek u crvenoj mantiji s kapuljačom dugačkog oboda koja mu je sakrivala lice kretao se po prljavim uličicama Aleksandrije. Odabrao je put kroz naselja s gradskom sirotinjom u kojima nije bilo znatiželjnih očiju. Morski povetarac nosio je opor miris nečistoće iz neuglednih kuća i loše sklepanih

drvenih zgrada. Kretao se spretno i brzo kroz tamne prolaze, ne remeteći mirnu tišinu aleksandrijske noći. Ulice su počele da se šire i ugledao je svoj cilj. Raskošan i ogroman kompleks novosagrađene biblioteke blistao je osvetljen bakljama. Na ulazu u glavnu zgradu mnoštvo ljudi istovaralo je niz zaprežnih kola. Dodirnuo je predmet sakriven u mantiji i pošao prema biblioteci prateći sigurni pokrov tame.

Robovi su unosili naramke papirusa, knjiga i kožnih svitaka u prostorije koje su imale miris drveta tek napravljenih policama. Od vrha do dna, zidove su pokrivali široki rafovi u koje su naučnici pažljivo slagali svitke papirusa umotane u laneno platno. Bilo ih je toliko da se radilo po čitavu noć. Nepresušna energija Dimitrija Feleronskog nije dozvoljavala da pristigle pošiljke čekaju jutro. Naučnici su pažljivo proučavali svitke i određivali ih po naučnoj disciplini i vrsti. Medicina, religija, obrada tla i navodnjavanje, retke životinje, putanje zvezda; zabeleženo na papirusu, koži i glini; uvezano u hrbat ili ne, sve je nalazilo svoje mesto na policama Aleksandrijske biblioteke.

Znanje svih civilizacija, zabeleženo u najrazličitijim krajevima sveta, sačuvano u reči, slici i simbolu, danonoćno se slivalo u Aleksandriju. Jednu biblioteku koja će postati riznica svetskog znanja zamislio je Grk Dimitrije iz Felerona, student čuvenog Aristotela. Moćna dinastija Ptolemeja dala mu je odrešene ruke, nepresušna sredstva i mesto čuvara biblioteke. Pozvao ga je Ptolemej lično, faraon Egipta i čuveni general Aleksandra Velikog, svestan da će takvo zdanje učiniti Aleksandriju centrom svetske nauke i zapaliti novu iskrnu prosvetljenja u ime njegove dinastije.

Čovek u crvenoj mantiji kretao se kroz hodnike glavne zgrade neprimetno, poput prikaze. Zaobišao je robove koji su radili na istovaru pošiljke pristigle brodom iz Knidosa.

Prošao je kroz dugački hodnik do dvorane iz koje su se čuli glasovi. Vrata su bila nemarno pritivorena tako da je mogao videti unutra. Police pune svitaka sezale su do visine dva čoveka. Na centralnom zidu iznad polica stajao je urezan natpis:

„Mesto za lečenje duše“

Ispod natpisa su za stolom sedela četvorica ljudi i razgovarala proučavajući razmotan papirus velikih dimenzija. U čoveku srednjeg rasta i guste crne kose unesenog u razgovor, prepoznao je Dimitrija. Povlačio je rukom po papirusu na kojem je bio iscrtan projekt svetionika i pitao omanjeg tamnoputog sagovornika obučenog u grčku togu: „Ti si veliki graditelj, Sostrate, ali kako će takvo nešto trajati na Farosu. Od čega su temelji da se mogu odupreti morskoj vodi?“

„Od ogromnih blokova stakla!“, mirno odgovori Sostrat.

Neznanac u mantiji ušao je u prostoriju. Razgovor je zamuknuo, a lica ljudi okupljenih oko stola dobila su ljubopitljiv izraz.

„Dimitrije iz Felerona, imam nešto za tebe.“

Oklevajući, Dimitrije je prišao neznancu. Nešto u njegovom pogledu govorilo je Dimitriju da posao zbog kojeg je došao ne može da čeka i da ga treba obaviti nasamo. Poveo je stranca kroz vrata u ćošku dvorane u malu prostoriju nakrcanu knjigama.

Neznanac je izvukao knjigu ispod mantije i pružio je Dimitriju.

Debela knjiga u tamnosmeđem kožnom povezu delovala je drevno, kao da je starija od samog vremena. Sredinom knjige dominirao je veliki simbol. Kada bi se pogledao s jedne

strane nalikovao je na izlazeće sunce. S druge, na znakove muškarca i žene prepletene u večnosti. Na nebo i zemlju, ujedinjene. Na krst oblika slova T nastavljala se omča proširena prema gore. Omča je bila široka i ispunjena hijeroglifima. Unutar nje su bili poređani simboli s likom skarabeja u centru. Hijeroglifi s omče nastavljali su se duž osnovne stranice krsta koja se širila prema dole. Po dva paralelna vertikalna i vodoravna niza hijeroglifa uokvirivala su simbol duž rubova knjige. Bio je to Ank, ključ života i simbol besmrtnosti.

„Ova knjiga je pod zaštitom Ptolemejevog klana. Vrednija je od svega drugog što se nalazi pod ovim krovom. Sakrij je i od drugih i od sebe.“

Dimitrije je uzeo knjigu u ruke. Na licu mu se ocrtavao izraz prepoznavanja i neverice. Prebledeo je i klimnuo glavom.

48. godina pre naše ere

More oko Aleksandrije bilo je u plamenu. Stotine brodova su bile pretvorene u buktinje. Egipatske galije, dugački ratni brodovi, jedrenjaci i desetine malih brodice nestajalo je u vatri. Iz grada su se jasno mogle videti eksplozije buradi katrana u trbusima brodova koji su prosipali plamenu tečnost po površini mora. Zapaljene krhotine plutale su na sve strane i pali le retke nezapaljene brodove. Trupovi nakrivljenih brodova pucali su u jezivoj buci pre nego što će potonuti kroz zapaljene talase. Visoki plameni jezici gutali su čuvenu egipatsku flotu.

Prizor je s belog konja posmatrao visok muškarac uredne crne kose koja je pratila oble crte lica. Bio je obučen u uniformu rimskog generala. Imperator Gaj Julije Cezar gledao je kako vetar nosi krupne komade pepela kroz vazduh.

„Sad plove na pepelu“, rekao je odsutno.

Cezar je polako okrenuo konja i odjahao prema uzvišici s koje se prostirao pogled na Aleksandrijsku biblioteku. Misli su mu se rojile u glavi dok je gledao u velelepno zdanje. Dva i po veka bila je centar svetskog znanja. Preko pola miliona svitaka nakupljenih kroz vreme privlačilo je najbolje svetske umove. Filozofi, studenti, umetnici, astrolozi i naučnici iz svih oblasti putovali su do nje kao na hodočašće. Pešice, kočijama i brodovima. Uz pratnju sluga i tovarne teških pergamenata ili goli, bos i gladni, ali bogati umom. Svima je otvarala vrata i otkrivala tajne znanja koje je bilo unutra. Ali ne Cezaru, i ne jedinu tajnu koja ga je zanimala. Namrštio se.

S obe strane dugačke ulice prema biblioteci, na svakih pet metara stajali su visoki drveni krstovi na koje su bili razapeti naučnici iz biblioteke. Prizor jezivog špalira pogoršavali su jauci nekolicine preživelih koji su molili za milost.

Cezar se okrenu centurionu koji je s važnim vestima čekao trenutak da priđe. Nije se usuđivao da priđe Cezaru bez dopuštenja, iako je breme vesti nalagalo brzu reakciju. Signalizirao mu je glavom i ovaj je dotrčao do njegovog konja: „Ave Cezare! Kuriri su upravo stigli. Pompej skreće ka istoku.“

„Podigni ljude! Neka kohorte budu spremne za pokret! Ovde smo završili!“

Iza Cezarovih leđa, okrenute prema biblioteci, stajale su tri centurije sa zapaljenim strelama. Moćni katapulti bili su zategnuti i napunjeni glinenim ćupovima sa zapaljivim uljem. Cezar je dodirnuo dršku svog gladiusa. Sećao se jasno trenutaka u vrtu porodičnog doma kada je učio rukovanje mačem od najboljih rimskih gladijatora koje je unajmio njegov otac. Sećao se trenutka kada je dobio duboku posekotinu po ramenu i po prvi put razmišljao o smrti. *Kako je došlo do ovoga*, pomislio je.

Cezar je bacio zadnji pogled prema biblioteci i dao naredbu. Roj od tri stotine zapaljenih strela poleteo je kroz nebo. Uz škripu i glasan udarac, katapulti su lansirali zapaljive čupove. Plamen je počeo da guta zidove biblioteke. Strašan vatreni pokrov ulazio je u otvore glavnih zgrada i palio okolne objekte. Za nekoliko minuta iz zgrade je počeo da suklja gust, crni dim.

Čovek u crvenoj mantiji žurio je hodnicima biblioteke u plamenu. Plafon prostorije s njegove leve strane urušio se uz prasak. Police su bile ispreturane, svici od papirusa razbacani na sve strane divlje su hvatali vatru. Plamen je gutao neizmernu količinu znanja. Neke nauke će na ovom mestu prestati da postoje. Svet više neće biti isti.

Prošao je dugački hodnik i ušao u dvoranu. Plamen s visokih polica lizao je natpis na zidu: „Mesto za lečenje duše“. Pomerio je sto ispod natpisa i sagnuo se. Pod je bio netaknut. Pažljivim pokretima aktivirao je mehanizam. Ploče su se razmaknule i pokazale knjigu umotanu u belo laneno platno. Stavio je knjigu pod mantiju i krenuo napolje. Dok je zamicao u uličice, iza njegovih leđa divlji plamen gutao je Aleksandrijsku biblioteku i sve svetsko znanje skupljeno na jednom mestu.

Hari Slipičević
KLJUČ BESMRTNOSTI

Za izdavača
Dejan Papić

Urednik
Srđan Krstić

Lektura i korektura
Vladimir Stokić, Saša Novaković, Dragoslav Basta

Slog i prelom
Igor Škrbić

Dizajn korica
Lidija Šijačić

Tiraž
2500

Beograd, 2019.

Štampa i povez
Margo-art, Beograd

Izdavač
Laguna, Beograd
Resavska 33
Telefon: 011/3341-711
www.laguna.rs
e-mail: info@laguna.rs

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-31

СЛИПИЧЕВИЋ, Хари, 1968–

Ključ besmrtnosti / Hari Slipičević. - Beograd : Laguna,
2019 (Beograd : Margo-art). - 228 str. ; 20 cm

Tiraž 2.500. - Tekst o autoru: str. [229].

ISBN 978-86-521-3259-1

COBISS.SR-ID 275354892